

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) HISTORY
EXAMINATION: MAY - 2016
FIRST SEMESTER

Subject: Administrative History of the Marathas (HO CB-111/HCBCS-113)

Date: 28/5/2016

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

- 1) ----- was founder of Bharat Itihas Sanshodhak Manda.
 - a) V.K. Rajwade
 - b) Sardesai
 - c) Gokhale
 - d) Parasnis
- 2) Parnalparvatgrahnakhyan was written by -----
 - a) Kavi Anirudha
 - b) Jayram Pinde
 - c) Dhundiraj Vyas
 - d) Kavi Parmanand
- 3) In the period of Shivaji ----- Kathi was use for the measurement of land.
 - a) Shivshahi
 - b) Peshvai
 - c) Sikandari Gaj
 - d) Shivaram
- 4) ----- Closed Vatandari System.
 - a) Chhatrapati Rajaram
 - b) Chhatrapati Sambhaji
 - c) Chhatrapati Shivaji
 - d) Maharani Tarabai
- 5) ----- was supreme head of provincial.
 - a) Senapati
 - b) Amin
 - c) Jamenis
 - d) Subhedar

Q. 2. Answer in two to four sentences (Any 5) (10)

- 1) Give two literary Sanskrit sources of Maratha history.
- 2) Who had written Sabhasad Bakhar & where?
- 3) Give importance of Powada.
- 4) What is meant by Gaogada?
- 5) What is meant by Vatandari?
- 6) Give two income sources in the period of Shivaji.
- 7) Write concept of Nadi tokara tax.

Q. 3. Write short notes on (Any 3) (15)

- 1) Balutedari
- 2) Maratha Forts
- 3) Sant Tukaram
- 4) Chhatrapati Shivarai
- 5) Ganimi Kaawa (Guerrilla Warfare of Marathas)

Q. 4. Attempt any two of the following. (30)

- 1) Write a descriptive note on the sources of Maratha History.
- 2) Give information about festival & ustav in the period of Maratha.
- 3) Examine the role played by the geographical features of the Deccan in the rise and fall of the Maratha.
- 4) Discuss the various aspects of community life under the Maratha.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय लिहा. (०५)

- १) भारत इतिहास संशोधक मंडळाची स्थापना ----- ने केली.
अ) वि. का. राजवाडे
ब) सरदेसाई
क) गोखले
ड) पारसनीस
- २) पर्णालपर्वतग्रहणाख्यान हा ग्रंथ ----- ने लिहिला.
अ) कवी अनिरुद्ध
ब) जयराम पिंडे
क) धुंडिराज व्यास
ड) कवी परमानंद
- ३) शिवकाळात जमिन मोजणीसाठी ----- काठीचा उपयोग केला जाई.
अ) शिवशाही
ब) पेशवाई
क) सिकंदरी गज
ड) शिवराम
- ४) ----- वतनदारी पद्धत बंद केली.
अ) छत्रपती राजाराम
ब) छत्रपती संभाजी
क) छत्रपती शिवाजी
ड) महाराणी ताराबाई
- ५) ----- हा प्रांताचा सर्वोच्च अधिकारी होता.
अ) सेनापती
ब) अमीन
क) जमेनीस
ड) सुभेदार

प्र. २. दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही पाच) (१०)

- १) मराठ्यांच्या इतिहासाची संस्कृत भाषेतील दोन साधने सांगा.
- २) सभासद बखर कोणी व कोठे लिहिली ?
- ३) पोवाड्याचे महत्त्व सांगा.
- ४) गावगाडा म्हणजे काय ?
- ५) वतनदारी म्हणजे काय ?
- ६) शिवकाळातील उत्पन्नाची दोन साधने सांगा.
- ७) नाडी टोकरा कर संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र. ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)

- १) बलुतेदारी
- २) मराठेकालीन किल्ले
- ३) संत तुकाराम
- ४) छत्रपती शिवराय
- ५) गनिमी कावा

प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)

- १) 'मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने' यावर सविस्तर टिपण लिहा.
- २) मराठेकालीन सण व उत्सवांची माहिती द्या.
- ३) मराठ्यांचा उदय आणि अस्तामध्ये दख्खनच्या भौगोलिक व वैशिष्ट्यांनी बजावलेल्या भूमिकेचे परिक्षण करा.
- ४) मराठ्यांच्या सामाजिक जीवनाच्या विविध पैलूंची चर्चा करा.
